

Gyakorló feladat (09-12. gy. sz.)

1) AF feladat specifikációja:

$$A = (x : \mathbb{N}^+, d : \mathbb{N})$$

$$B = (x' : \mathbb{N}^+)$$

$$Q = (x = x')$$

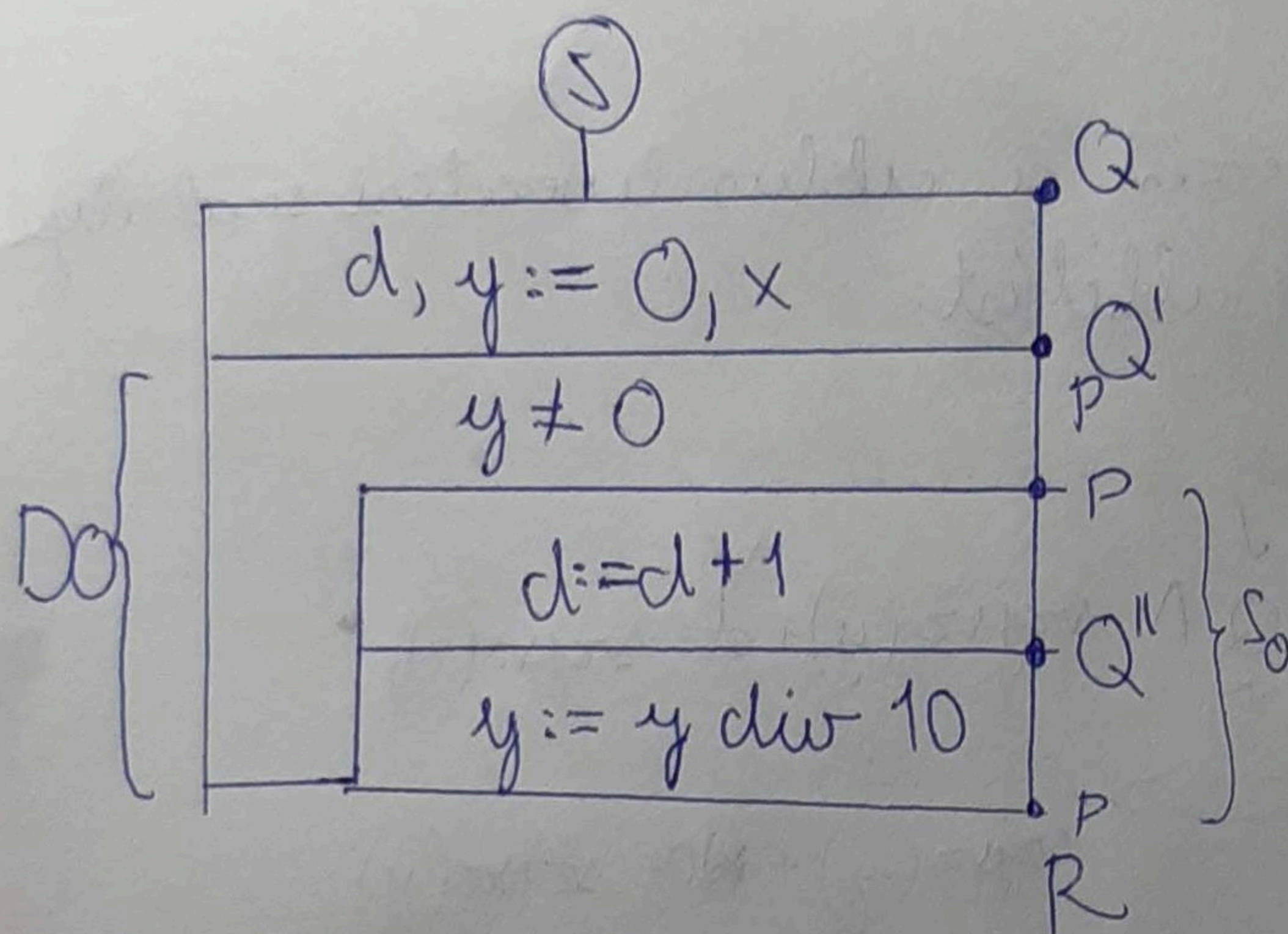
$$R = (Q \wedge d = \text{szjrz}(x))$$

$$\text{szjrz} : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$$

$$\text{szjrz}(0) = 0$$

$$\text{szjrz}(n) = \text{szjrz}(n \text{ div } 10) + 1 \\ \text{ha } n > 0$$

2) S program állapottere: $(x : \mathbb{N}^+, y : \mathbb{N}, d : \mathbb{N})$

$$Q' = (Q \wedge d = 0 \wedge x = y)$$

$$P = (Q \wedge \text{szjrz}(y) + d = \text{szjrz}(x))$$

$$t = y$$

$$Q'' = (P \wedge y \leftarrow y \text{ div } 10 \wedge y \neq 0 \wedge y = t_0)$$

A specifikáció tétele szerint S program megoldja F feladatot, ha $Q \Rightarrow \psi(S, R)$.

Mivel S program egy szekvencia: $((d, y := 0, x); DO)$,
ezért az állítás elég a $(Q \Rightarrow \mathcal{U}(S, R))$ bizonyításhoz

1) $Q \Rightarrow \mathcal{U}((d, y := 0, x), Q')$

$$(Q \wedge d=0 \wedge x=y \wedge y \in \mathbb{N} \wedge d \in \mathbb{N}) \xrightarrow{d, y \leftarrow 0, x} (Q \wedge 0=0 \wedge x=x \wedge \cancel{x} \in \mathbb{N} \wedge \cancel{d} \in \mathbb{N})$$

\downarrow igaz \downarrow igaz \downarrow állapotér \downarrow $\mathbb{N}^+ \subset \mathbb{N}$
 szerint: $x \in \mathbb{N}^+$

2) $Q' \Rightarrow \mathcal{U}(DO, R)$

Mivel DO egy ciklus, ezért a ciklus levezetési szabálya szerint elég belátni S állítást:

I. $Q' \Rightarrow P$

$$(Q \wedge d=0 \wedge x=y) \Rightarrow (Q \wedge \text{sejrz}(y) + d = \text{sejrz}(x))$$

$$\text{sejrz}(y) + 0 = \text{sejrz}(y)$$

$\text{sejrz}(y) = \text{sejrz}(y)$
 mivel sejrz determinis-
tikus függvény

II. $P \wedge \neg \Pi \Rightarrow R$

$$(Q \wedge \text{sejrz}(y) + d = \text{sejrz}(x) \wedge y=0) \Rightarrow (Q \wedge d = \text{sejrz}(x))$$

mivel $\text{sejrz}(0)=0$
és $y=0$

$$0 + d = \text{sejrz}(x)$$

III. $P \Rightarrow \exists x \forall y \neg \pi$

$$(Q \wedge \text{sejse}(y) + d = \text{sejse}(x)) \Rightarrow (y \neq 0 \vee y = 0)$$

miel $y \in \mathbb{N}$, ezért (az) nincs
egyenlőség olyan értékre
amire nem lenne igaz

IV. $P \wedge \pi \Rightarrow t > 0$

$$(Q \wedge \text{sejse}(y) + d = \text{sejse}(x) \wedge y \neq 0) \Rightarrow y > 0$$

alapötletben: $y \in \mathbb{N}$

V. $P \wedge \pi \wedge t = t_0 \Rightarrow \exists (s_0, P \wedge t < t_0)$

A szekvencia levezetési szabályja szerint elegendő
bebizósítani 2 állítást:

$$i) P \wedge \pi \wedge t = t_0 \Rightarrow \exists (d := d+1, Q')$$

$$(P \wedge y \text{ div } 10 \wedge y \neq 0 \wedge y = t_0)^{d \leftarrow d+1}$$

$$(Q \wedge \text{sejse}(y) + d = \text{sejse}(x) \wedge y \neq 0 \wedge y = t_0) \Rightarrow (Q' \wedge \text{sejse}(y \text{ div } 10) + (d+1) = \text{sejse}(x) \wedge y \neq 0 \wedge y = t_0)$$

$$\text{sejse}(y \text{ div } 10) = \text{sejse}(y) - 1$$

$$\text{sejse}(y) - 1 + d + 1 = \text{sejse}(x)$$

$$ii) Q'' \Rightarrow \underbrace{lf ((y := y \text{ div } 10), P \wedge t < t_0)}$$

$$(P \wedge t < t_0) y \leftarrow y \text{ div } 10$$

$$(Q \wedge \text{sejrz}(y \text{ div } 10) + d = \text{sejrz}(x) \wedge y \neq 0 \wedge y = t_0) \Rightarrow$$

$$\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$$

$$(\underbrace{Q}_{\checkmark} \wedge \underbrace{\text{sejrz}(y \text{ div } 10) + d = \text{sejrz}(x)}_{\checkmark} \wedge y \text{ div } 10 < t_0)$$

~~miel $y \neq 0$, ezért~~

$$\downarrow *$$

$$\underline{t_0 \text{ div } 10 < t_0}$$

~~miel $y \neq 0$, ezért az $\text{sejrz}(y)$ értéke lecsökken függvény sejrz futtatása után csökken az y értéke,~~

* mivel $y \neq 0$, ezért

$y \text{ div } 10 < y$, és

miel $y = t_0$, ezért

$y \text{ div } 10 < t_0$ igaz